

добъръ и учень духовникъ. Ето духовно лице, каквото се иска отъ прѣдставителитѣ ни въ Цариградъ, рѣкохъ всички, и граждани, и общинари, и, безъ никакво друго придиранние за живота, характера и, учеността на това лице, още въ първото си засѣдание градската епархиална община удобри испращанието на архимандрита Пахомия въ Цариградъ, духовно лице прѣдставител отъ Търновската епархия, който и, снабденъ съ нужднитѣ писма и пътни разносчи, заминѣ за назначението си.

Въ онова врѣме народно-черковната ни борба съ Патриаршията бѣше приостановена съ едно, тѣй да кажѫ, тацитно и временно примире, извикано и наложено отъ общата цѣль: прѣмахванието на българската уния, или поне нейното по възможность намаление и ограничение. Условието, тѣй сѫщо тацитно и зре менно, на това примире бѣше, че българските прѣдставители въ Цариградъ, мирски и духовни, и гръцката Патриаршия никакъ не си противодѣйствуваха, напротивъ, съдѣйствуваха за постиганието на тая общца цѣль; Патриаршията употреби въ борбата срѣщу унията не само свояте питомци отъ българска народност, но и духовни лица отъ българското въ Цариградъ прѣдставителство. Прѣосвященният Антимъ — бившият първи нашъ Екзархъ — тогава още служител на Патриаршията, биде испратенъ отъ нея срѣщу унията въ Лозенградъ (мѣсторождението на Антима) и М.-Търново. Въ този послѣдния градъ Патриаршията испрати и духовния нашъ прѣдставител, Архимандрита Пахомия, навѣрно съ съгласието на българското народно прѣдставителство, гдѣто той се установи за по-дълго врѣме и успѣ въ мисията си, растуряннето на униатското гнѣздо въ тоя градъ.

Като единъ отъ дѣйцитѣ по черковния ни въпросъ онова врѣме, знаехъ течението на работитѣ му въ Цариградъ, било отъ българските тамъ вѣстници, било отъ корреспонденцията на Търновската община, която секретарътъ ѝ, учительтъ Н. Златарски, водѣше съ прѣдставителството ни въ Цариградъ¹⁾. Въ 1862 г. обаче, вслѣдствие вѣстаническото

¹⁾ Г-нъ В. Златарски, единъ отъ синовете на учителя Н. Златарски, сега и той учител-прѣподовател на Българската История въ Соф. мѣжска гимназия, се е постарал да прибере архивата — всичката корреспонденция — на покойния си баща, която сега привежда въ редъ и е въ намѣрение да напечати. Видѣхъ нѣкои писма отъ тая грамадна корреспонденция. Тя е една важна историческа колекція, особно по тогавашното наше народно-черковно движение, и намѣрението на младия Златарски е похвално и заслужва всѣко настѣрчаване.